

Tekstiiopeettajaliitto
TOL ry
Textill r rforbundet rf

Tekstiiopeettajaliitto per nkuuluttaa työrauhaa uudelle opetussuunnitelmalle

Vastine Ylen uutiseen 10.11.2019: Teknisen työn ja tekstiilityön yhdistäminen ei lisännyt tasa-arvoa – sen sijaan se voi pahentaa ongelmaa, jota vientiteollisuus jo nyt pelk e

<https://yle.fi/uutiset/3-11031718>

Yhteinen käsityö luo yhtäläiset mahdollisuudet

Uutisessa ep ill n tasa-arvon toteutumista käsityönopetuksessa, vaikka ensimmäistä kertaa peruskoulun historiassa kaikille oppilaille opetetaan käsityön osalta samat sisällöt.

Yhteisellä käsityöllä varmistetaan ennen kaikkea oppilaiden yhdenvertaisuus ja yhtäläiset valmiudet jatko-opintoihin. Tekstiiopeettajaliitto pit e tärkeänä, että kaikille oppilaille pystyt n tarjoamaan kokonaisvaltaisesti ja tasapuolisesti taitoja luovuuden, kriittisen ajattelun, ongelmanratkaisun ja ideointitaitojen kehittämiseksi. Avain siihen on saman opetuksen tarjoaminen kaikille oppilaille ilman oppiaineen sisäistä vastakkainasettelua.

Käsityö on ollut ainutlaatuisessa asemassa, jossa pakollisten opintojen sisällä oppilas on voinut valita keskittyvänsä johonkin oppisis lt n, tekstiiliin tai tekniseen, toisen kustannuksella. Miss n muussa oppiaineessa ei ole asetettu sisältöjä vastakkain. Oppilasta ei pyydetä peruskoulussa keskittymän äidinkieleen tai kirjallisuuteen ja historiaan tai yhteiskuntaoppiin.

Artikkelissa nostettiin esiin myös elinkeinoelämän huoli peruskoulun p tt neiden jatko-opintokelpoisuudesta. Opiskelijoiden taitotaso koetaan heikoksi ja kiinnostus esimerkiksi teknologia-aloille tuntuu hiipuvan.

Tekstiiopeettajaliitto korostaa, että peruskoulun tavoitteet ovat laaja-alaisia. Peruskoulun tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä. Pidämme huolestuttavana, jos yksittäiset elinkeinoalat p ehev t sanelemaan perusopetuksen lähtökohtia.

Käsityö tukee osaltaan oppilaan mahdollisuuksia menestyä muuttuvissa tulevaisuuden ammateissa. Uusimman opetussuunnitelman mukaisella yhteisellä käsityöllä voidaan turvata kaikille samanlainen jatko-opintokelpoisuus, mikä ei ole tähän asti toteutunut.

Uusi opetussuunnitelma tarkastelussa

Uusimman opetussuunnitelman mukaisesti on nyt opiskeltu ikäluokasta riippuen muutama vuosi. Tekstiiliopettajaliitto yhtyy Opetushallituksen näkemykseen, jonka mukaan on liian aikaista arvioida uudistuksen onnistumista, koska yhtäkään koko uuden opetussuunnitelman läpäissyttä ikäluokkaa ei vielä ole.

Uutisessa kuitenkin nostettiin esille opettajien huoli käsityön valinnaisaineiden vähenemisestä sekä oppilaiden taitotason heikkenemisestä. Pienentyneiden tuntimäärien ei koeta riittävän laajentuneiden sisältöjen laadukkaaseen opetukseen. Tämä huoli tulee mielestämme ottaa vakavasti.

Käsityöopettajien esiin nostamat ongelmat ovat kuitenkin useiden tekijöiden summa. Olennaista on huomioida opetussuunnitelman lisäksi

- 1) tuntijaon vaikutukset,
- 2) koulu- ja kuntakohtaiset päätökset valinnaisuuden järjestämisestä sekä
- 3) koulukulttuuria kohdanneet muutokset kuten inklusion lisääntyminen.

Näiden merkitys opettajien kokemille muutoksille käsityöopetuksessa on huomattava.

Tuntijaon painottuminen alaluokille ei tue oppilaan taitojen kehittymistä

Käsityön valinnaisainesuosion palauttamiseksi tulisi ennen kaikkea keskittyä palauttamaan seitsemännen luokan käsityölle kolmas vuosiviikkotunti mahdollisimman pian. Kaikilla oppilailta tulisi olla mahdollisuus opiskella käsityötä vähintään kolme tuntia viikossa 7. luokalla.

Nykyinen tuntijako muutti käsityöopetuksen painotusta alaluokkien suuntaan. Tekstiiliopettajaliitto pitää tätä päätöstä ongelmallisena, sillä vasta yläluokilla oppilaat ovat kypsiä soveltamaan opittuja taitojaan.

1.-2. luokalla opetetaan nykyään yli kolmannes pakollisesta käsityöstä, ja siellä työskentely on lasten kehitystason mukaisesti paljolti askartelumaista. Opetussuunnitelmassa mainittuja tärkeitä, mutta kunnianhimoisia ongelmanratkaisun ja ideoimisen tavoitteita vasta harjoitellaan koululaiseksi kasvamisen ollessa pääosassa.

Vaikka alkuopetuksessa onkin tärkeää tutustua käsityön sisältöihin, tekniikoihin ja materiaaleihin oppiaineen näkökulmasta, tarjoaa käsityö valtavasti mahdollisuuksia muiden oppiaineiden kuten matematiikan ja äidinkielen tukemiseksi. Käsityö voisi alaluokilla palvella

koululaiseksi kasvamista pienemmällä oppiaineelle osoitetulla tuntimäärällä ja sieltä vapautuvat tunnit tulisi osoittaa yläluokille.

Huomio paikalliseen opetussuunnitelmaan

Opetuksen järjestäjä päättää, miten tuntijaossa määrätyt valinnaiset tunnit käytetään yhteisten taide- ja taitoaineiden opetukseen. Kuntien erilaiset käytännöt oppilaille tarjottavien pitkien valinnaisaineiden määrästä yhdessä vähenevien tuntimäärien kanssa ovat todellakin vaikuttaneet käsityön valinnaisuuden vähenemiseen. Tämä luo oppilaalle valtakunnallisesti epätasa-arvoisen tilanteen.

Valinnaisryhmien muodostuminen on kunnissa epävarmaa ja epäsäännöllistä. Kuntien pitäisi kyetä osoittamaan valinnaisuutta kohdennetummin taito- ja taideaineille. Oppilaat voivat syventää oppimiaan perustaitoja ja tietoja 8- ja 9-luokilla monipuolisesti valinnaisaineissa, kunhan koulutuksen järjestäjä antaa siihen mahdollisuuden.

Katse kuntapäätäjiin

Tekstiiliopettajaliitossa haastammekin myös kuulemaan opetuksen järjestäjiä: rehtoreita ja kuntapäätäjiä. Heidän käsissään lepää paljon käsityön opetuksen järjestämiseen liittyvää valtaa. Voidaanko tunnit ylipäänsä järjestää voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti tilojen tai paikallisen tuntikehyksen puitteissa? Onko opetukselle osoitettu riittävästi resursseja? Onko kaikille oppilaille tarjolla riittävästi henkilökohtaista tukea? Tästä ei julkisuudessa puhuta keskittyessä vain opetussuunnitelman oletettuihin heikkouksiin.

Voimassa oleva opetussuunnitelma koetaan jäsentemme keskuudessa hyvänä, sillä se tuo oppilaat samanarvoiseen asemaan laajentaen käsityön näkökulmaa oppilaalle. Sen sijaan opettajille ei aina anneta mahdollisuuksia tehdä työtään opetussuunnitelman mukaisesti. Uutisessa esitetyn uuden oppiaineen sijasta kriittinen katse tulisikin kääntää yllä mainittuihin muihin opetusta sääteleviin rakenteisiin, jotka eivät yleensä nouse keskustelussa esiin. Samaan aikaan opettajille on voimassa olevan opetussuunnitelman haltuunottamiseksi annettava työ- ja kehittämisrauha.

Minna Hankala-Vuorinen
Puheenjohtaja
Tekstiiliopettajaliitto ry.
puh 050 3281058
puheenjohtaja@tekstiiliopettajaliitto.fi